

V Praze dne 6. listopadu 2006

Určeno:

- všem krajským úřadům
- všem obecním úřadům obcí s rozšířenou působností
- všem obecním úřadům

Věc : **Doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí k organizačnímu zajištění rozhodování o přestupcích v oblasti sociálně-právní ochrany dětí**

Novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 134/2006 Sb. byly přestupky v oblasti sociálně-právní ochrany převzaty z § 28 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích „) do § 59 – 59l zákona č. 359/1999 Sb., sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPO „). Před reformou veřejné správy umožňoval § 53 odst. 3 zákona o přestupcích okresním úřadům zřizovat přestupkové komise, které přestupky v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, upravené v § 28 zákona o přestupcích, pojednávaly. V současnosti ust. § 53 odst. 3 dává možnost zřizovat přestupkové komise jen obcím. Podle současné právní úpravy uvedené v § 59l zákona o SPO jsou k projednávání přestupků v oblasti sociálně-právní ochrany dětí příslušné krajské a obecní úřady, nikoliv obce a kraje. V důsledku této právní úpravy a dle stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 30.10. 2006, č.j. LG-1323/2006 nemůže být k projednávání přestupků v oblasti sociálně-právní ochrany příslušná komise zřízená pro projednávání přestupků podle § 53 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve spojení s § 106 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ani komise zřízená radou obce (podle § 122 odst. 2 a § 103 odst. 4 písm.c) zákona o obcích).

Projednávání a rozhodování o přestupcích na úseku sociálně-právní ochrany dětí nelze svěřit ani komisi pro sociálně-právní ochranu dětí, neboť tato komise má postavení zvláštního orgánu obce pro výkon přenesené působnosti, přičemž rozsah státní správy vykonávané zvláštním orgánem obce je vždy přesně stanoven právním předpisem, na jehož základě se zvláštní orgán zřizuje. V tomto případě je to zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (§ 38 odst. 2), kde je rozsah působnosti komise přímo zákonem vymezen .

Při respektování právní úpravy a stanoviska Ministerstva vnitra jsou k rozhodování o přestupcích v oblasti sociálně-právní ochrany příslušné orgány sociálně-právní ochrany uvedené v § 59l zákona o SPO, tedy krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a obecní úřady a v nich příslušný odbor, do kterého je začleněna sociálně-právní ochrana, nebo jiný určený odbor.

V souvislosti s určením odboru, který bude pověřen projednáváním a rozhodováním o přestupcích v oblasti sociálně-právní ochrany, je třeba přihlížet k důležité skutečnosti, a to že může dojít k narušení vztahu sociální pracovník a klient. Snaha sociálních pracovníků zajišťujících sociálně-právní ochranu dětí má při práci s rodinou směřovat k tomu, aby rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte řádně vykonávali práva a povinnosti spojené s výchovou dítěte a za tím účelem poskytují sociální pracovníci rodičům pomoc při realizaci jejich rodičovské zodpovědnosti. Plnění

uvedených úkolů může být ohroženo nebo narušeno v situaci, kdy pracovník působící na úseku sociálně-právní ochrany dětí bude vedle sociální práce s rodinou rovněž rozhodovat o postihu rodiče v režimu ustanovení o přestupcích.

Proto se doporučuje, aby rozhodování o přestupcích nezajišťovali pracovníci vykonávající sociálně-právní ochranu, ale vyčlenění pracovníci pro přestupkovou agendu. To nebrání tomu, aby pracovníci sociálně-právní ochrany zpracovávali věcné podklady pro rozhodnutí. Při rozhodování o přestupcích je třeba také upozornit na skutečnost, že rozhodování se řídí několika předpisy, tj. zákonem o sociálně-právní ochraně dětí, zákonem o přestupcích a správním řádem, a že k rozhodování je třeba potřebná kvalifikace a specializace. Tak jako pracovníci sociálně-právní ochrany musí svojí způsobilost vykonávat sociálně-právní ochranu prokázat zkouškou, tak by i na úseku přestupků měl působit pracovník, který složil zkoušku ze zvláštní odborné způsobilosti v oblasti přestupků.

Mgr. Michaela Marksová
ředitelka odboru rodinné politiky a rovnosti žen a mužů